

ACHOIMRE

MODÚL 4	2
Cur síos gairid	2
Cuspóirí an mhodúil	2
Torthaí foghlama	2
Réamhriachtanais (más ann dóibh)	2
Fad	2
4. Tráchtálú moileasc dhébhlascach : rochtain ar an margadh, deimhnithe, an slabhra soláthair agus inrianaitheacht, nuálaíochtaí táirgí agus próiseas	3
4.1 Tuiscint ar na margaí náisiúnta agus idirnáisiúnta maidir le moileasc dhébhlascacha, lena n-áirítear treochtaí agus iompar tomhaltóirí	4
4.1.1 Struchtúr agus dinimic na margaí náisiúnta agus idirnáisiúnta maidir le moileasc dhébhlascach a shaothraítear i dtíortha atá mar chuid de chuibhreannas OPTIMA a thuiscint	5
4.1.2 Tuiscint a fháil ar roghanna agus ar iompar tomhaltóirí maidir le táirgí atá bunaithe ar dhébhlascacha (speiceas, úire, bunús, inbhuanaitheacht)	7
4.1.3 Ról na straitéisí margaíochta (branda, inrianaitheacht, lipéad éiceolaíoch) a thuiscint maidir le táirgí dhébhlascacha a chur chun cinn	8
4.1.4 Modèles d'amélioration économique et outils de rémunération des services écosystémiques (Paielements pour services écosystémiques - PSE)	9
4.2 Eolas ar riachtanais lipéadaithe, inrianaitheachta agus deimhniúcháin le haghaidh rochtana ar an margadh	11
4.2.1 Eolas a bheith agat ar na cineálacha is coitianta de lipéid cháilíochta a bhaineann le moileasc dhébhlascach san Eoraip	12
4.2.2 Measúnú ar thionchar scéimeanna deimhniúcháin inbhuanaitheachta (MSC, ASC, lipéad éici) ar dhearcadh tomhaltóirí agus ar luach margaidh	13
4.3 An cumas deiseanna nua margaidh agus táirge a aithint agus leas a bhaint astu chun athléimneacht na bhfiontar a mhéadú	14
4.3.1 Sainiú na nideog margaidh fhéideartha (táirgeadh dhéileogáin bhithleacha dheimhnithe, a thagann ó fheirmeoireacht orgánach nó ó bhranda áitiúil)	14
4.3.2 Tuiscint a fháil ar na deiseanna a bhaineann le héagsúlú margaidh agus nuálaíocht theicneolaíoch	15
4.3.3 Léirigh an cumas uirlisí digiteacha agus ardáin ríomhthráchtála a úsáid chun teacht ar chustaiméirí nua	15

MODÚL 4

Cur síos gairid

Dírítear sa mhodúl oiliúna seo ar na gnéithe eacnamaíocha agus tráchtála a bhaineann le moileasc dhébhlascach saothraithe agus tugtar na huirlisí is gá do na rannpháirtithe chun forbairt a dhéanamh ar mhargadh atá ag athrú agus atá ag éirí níos iomaíche de réir a chéile.

Déantar iniúchadh sa mhodúl ar dhinimic mhargadh na ndéileánach ar an leibhéal náisiúnta agus idirnáisiúnta, agus déantar anailís ar roghanna tomhaltóirí, ar threochtaí éilimh agus ar straitéisí éifeachtacha margaíochta chun tomhaltas táirgí feirmeoireachta a chur chun cinn. Tabharfar aird ar leith ar bhrandaí Eorpacha agus ar ról na ndeimhniúchán inbhuanaitheachta agus cáilíochta chun dearcadh na dtomhaltóirí a athrú agus an táirge a fheabhsú.

Pléitear sa mhodúl freisin na deiseanna atá ann an margadh a éagsúlú, agus béim á cur ar tháirgí nideoige, ar theicnící próiseála nuálacha agus ar acmhainneacht na dtáirgí breisluacha. Ar deireadh, gheobhaidh na rannpháirtithe eolas maidir le húsáid uirlisí digiteacha agus ardán ríomhthráchtála chun rochtain ar an margadh a leathnú agus caidreamh díreach le tomhaltóirí a neartú.

Cuspóirí an mhodúil

- Tuisceant a fháil ar dhinimic na margaí náisiúnta agus idirnáisiúnta maidir le moileasc dhébhlascach, ar roghanna tomhaltóirí agus ar úsáid straitéisí margaíochta chun tomhaltas moileasc dhébhlascach saothraithe a chur chun cinn go héifeachtach.
- Eolas a fháil ar na príomhbhrandaí Eorpacha moileasc dhébhlascach agus measúnú a dhéanamh ar an tionchar a d'fhéadfadh a bheith ag deimhnithe inbhuanaitheachta ar thuiscint an tomhaltóra agus ar an luach margaidh.
- Deiseanna nideoige a aithint do tháirgí moileasc dhébhlascach saothraithe. Tuisceant a fháil ar na buntáistí a bhaineann le héagsúlú agus nuálaíocht agus leas a bhaint as uirlisí digiteacha agus ardáin ríomhthráchtála chun do bhonn custaiméirí a leathnú.

Torthaí foghlama

Beidh na rannpháirtithe ábalta anailís a dhéanamh ar an margadh agus plean gnó cuimsitheach a fhorbairt lena n-áirítear rochtain ar an margadh, bainistiú an tslabhra soláthair agus feabhsú na seirbhísí éiceachórais. Ina theannta sin, beidh siad ábalta na deimhnithe cáilíochta ábhartha a aithint, straitéisí margaíochta a chur i bhfeidhm agus tuisceant a fháil ar theicnící nuálacha próiseála táirgí chun a luach a mhéadú.

Réamhriachtanais (más ann dóibh)

Ní bhaineann le hábhar

Fad

240 nóiméad (180 ar líne duine le duine, 60 foghlaim ar líne)

4. Tráchtálú moileasc dhébhlaoiscach : rochtain ar an margadh, deimhnithe, an slabhra soláthair agus inrianaitheacht, nuálaíochtaí táirgí agus próiseas

Daingníonn margaíocht moileasc débhlaoiscach a seasamh mar shócmhainn straitéiseach laistigh den gheilleagar gorm Eorpach. San éiceachóras iomaíoch trasnáisiúnta seo, tá struchtúir chasta slabhra soláthair ag na cúig thír a bhfuil baint acu le tionscadal OPTIMA (an Iodáil, an Fhrainc, an Spáinn, an Ghréig agus Éire), a bhfuil 90 % díobh á dtacú ag micrifhiontair a bhfuil níos lú ná deich bhfostaí iontu, a fheidhmíonn mar cholúin shocheacnamaíocha fíor-riachtanacha do phobail chósta. Chun rochtain a fháil ar na margaí reatha agus chun suíomh a bhaint amach iontu, ní mór ardstraitéisí difreála a chur i bhfeidhm, ina bhfeidhmíonn deimhnithe tionscnaimh, inbhuanaitheacht intomhaiste agus nuálaíocht theicneolaíoch mar chatalaigh luacha. Is í an Fhrainc an paradíim tagartha ina leith sin, le táirgeadh bliantúil de níos mó ná 80 000 tona oisrí, arna spreagadh ag cur i bhfeidhm forleathan na margaíochta críche bunaithe ar ghlacadh le brandaí cosanta dochta, amhail IGP Marennes Oléron agus Label Rouge. Tacaíonn sí le samhail dí-idirghabhála ina leithdháiltear níos mó ná 50 % de na méideanna trí bhealaí díolacháin dhírigh, rud a uasmhéadaíonn corrlaigh na bhfiontar.

Tá an cur chuige sin i gcodarsnacht le samhail hipirtháirgiúil na Spáinne, fíor-ollmhórán ilchríochach ina dtáirgtear thart ar 250,000 tona diúilicíní a thógtar ar raideoga in rias Galicia; sa chomhthéacs sin, tá feidhm dhúbailte ag úsáid straitéiseach STFC "Mejillón de Galicia": ar thaobh amháin, is uirlis branda aitheantais é agus, ar an taobh eile, is bac cosanta tráchtála bunúsach é chun srian a chur le brú iomaíoch ó tháirgeadh ar chostas íseal lasmuigh den Aontas, amhail táirgeadh na Sile.

Tá tionscal cumhachtach cannaíochta ag gabháil leis an straitéis sin, atá ábalta táirgí úra agus barrachas táirgeachta a phróiseáil, rud a chuireann go mór lena seilfré. San imchuach Mheánmhuirí, tá an Iodáil, an ceannaire ó thaobh méideanna saothraithe na gclár agus na muile seascann, ag athdhíriú a luamháin mhargaíochta i dtreo na sláine éiceolaíche agus an bharr feabhais áitiúil, le fás easpóntantúil ar dheimhnithe orgánacha, á stiúradh ag thart ar sheasca oibreoir atá gníomhach i muiríní Veneto agus Emilia-Romagna, agus ag baint leas as saintréithe atá fíor-uathúil amhail an AOP Cozza di Scardovari.

Tá an t-iomaíochas sa chás seo nasctha go dlúth le slándáil bia: san Iodáil, sa Spáinn agus sa Fhrainc, tá an bonneagar na n-ionad seolta agus íonaithe (CSM) agus aicmiú dian an uisce ó thaobh sláinteachais agus sláinte de ina gcoinníollacha *fíor-riachtanacha* chun rochtain a fháil ar mhiondíol ar mhórsála. Maidir le táirgeadh atá dírithe go struchtúrach ar onnmhairiú, sheol an Ghréig idir 80 % agus 90 % dá bithmhais diúilicíní go hionaid phróiseála san Ibeiria agus san Iodáil go stairiúil.

In ainneoin moille maidir le lipéid cháilíochta agus deimhnithe a chur i bhfeidhm agus a úsáid, agus sáinn bhireacratach a bhaineann le cruthú Criosanna a shanntar don dobharshaothrú (AZA), tá earnáil na Gréige ag athshuíomh a tairisceana trí chaighdeáin idirnáisiúnta sábháilteachta bia agus inbhuanaitheachta a ghlacadh, amhail deimhnithe ISO 22000, IFS agus ASC, d'fhoneoisteach go díreach i margaí brabúsacha thuaisceart na hEorpa agus chun dul i ngleic le fadhbanna criticiúla a bhaineann le slabhraí soláthair neamhúdaraíthe. Ar an mbealach céanna, ach le suíomh nideoige atá go hiomlán difriúil, tá earnáil na hÉireann ag dul isteach i margaí idirnáisiúnta, ag baint leasa as staid thrófach eisceachtúil agus íonacht a cuid uiscí cósta chun cóireálacha iarthóra a íoslaghdú; le tacaíocht institiúideach ó chlár inbhuanaitheachta an rialtais Origin Green, tá táirgí na hÉireann, go háirithe oisrí a chuirtear ar an margadh faoin mbranda "Irish Rock Oysters", ag dul isteach go rathúil i ndeighleog an mhargaidh san Áise. Chun tacú leis na scéalta casta tráchtála sin agus iad a bhailíochtú, tá dlús á chur ag an slabhra soláthair Eorpach ar fad leis an aistriú digiteach: le bunú ardán blocslabhra agus lipéad cliste, tá inrianaitheacht gan amhras á ráthú anois, rud a threisiúinn muinín na dtomhaltóirí, agus le tástáil córas dobharshaothraithe iltrófaigh chomhtháite (AMI), tá paradímeanna nua táirgthe idirnasctha á n-oscailt.

Go luath amach anseo, tá an léaslíne straitéiseach maidir le tráchtálú mhuirshaothraithe na hEorpa i monetization agus cumarsáid seirbhísí éiceachórais: is é an bealach ceart chun teacht ar na daoine neamhchinnte, glacadh táirgí a mhéadú agus leathnú na hearnála a chinntiú ná débhlaoascaigh a chur chun cinn ní hamháin mar fhoinsé próitéine ardchaighdeán a bhfuil tionchar an-íseal acu, ach freisin mar fhíor-"innealtóirí comhshaoil" atá in ann, ar thaobh amháin, sceireacha nádúrtha a thógáil ina mbíonn bithéagsúlacht ag fás agus, ar an taobh eile, bith-scagachán gníomhach agus ceapadh carbóin ina sliogáin.

4.1 Tuisceant ar na margaí náisiúnta agus idirnáisiúnta maidir le moileasc dhébhlaoiscacha, lena n-áirítear treochtaí agus iompar tomhaltóirí

Léiríonn anailís chomhtháite ar mhargaí Eorpacha na moileasc dhébhlaoiscach éiceachóras táirgthe agus tráchtála casta ina dtagann athróa bithéolaíocha, dálaí hidreolaíocha agus traidisiúin shocheacnamaíocha le chéile chun suíomh straitéiseach na slabhraí soláthair náisiúnta éagsúla a chinneadh. I bpeireas an gheilleagair ghorm, is earnáil rithabhachtach í docharshaothrú moileasc dhébhlaoiscach a roinntear idir linnte a bhfuil éileamh náisiúnta ard orthu, agus éiceachórais táirgthe atá dírithe go príomha ar onnmhairiú.

Tá an déighnéitheacht seo le feiceáil go soiléir nuair a bhreathnaítear ar dhinimic oibriúcháin na hIodáile, na Fraince agus na Spáinne, ar thaobh amháin, agus na Gréige agus na hÉireann, ar an taobh eile. San Iodáil, tá tógáil na gclár agus na muileog bunaithe ar thomhaltas náisiúnta atá fréamhaithe go stairiúil, ach ní mór do chuideachtaí na hearnála straitéisí oiriúnaithe a chur i bhfeidhm anois chun tionchar an athraithe aeráide ar an táirgeadh a mhaolú; mar gheall ar fheiniméin amhail anocsaíocht in abhantracha murláin an Oir-Adriataigh Uachtaraigh agus leathadh speiceas ionrach neamhdhúchasach, ní mór athbhreithniú a dhéanamh ar shamhlacha bainistíochta riosca agus deimhniú cáilíochta a chur chun cinn chun corrlaigh bhrabúis an táirge úir a chosaint.

Tá córas na Fraince comhlántach ó thaobh aibíocht an mhargaidh de, ach éagsúil ó thaobh an mhúnla gnó de, agus is é an tagairt Eorpach é maidir le cur chun cinn an táirge amha. Tá buntáiste iomaíoch óstaraíocht na Fraince bunaithe ar choincheap an "merroir". Is ionann an « merroir » agus an « terroir » fíona sa mhuir.

Leis an téarma tugtar tuairisc ar an gcaoi a gcinneann an gnáthóg uathúil ina bhforbraíonn moileasc, lena n-áirítear sruthanna, teocht, salandacht agus fiteaplanctón, a bhlas, a uigeacht agus a mhiondifríochtaí mianracha. Idirghníomhaíocht shineirgíoch idir an hidridinimic áitiúil, infhaighteacht thrófach an fiteaplanctóin agus na teicnící aibithe sna linnte idirthréimhseacha. Leis an gcur chuige bithshaothraithe seo, is féidir deighilt láidir tráchtála a dhéanamh bunaithe ar tháscairí riochta agus méide, agus dí-idirghabháil an tslabhra soláthair a éascú trí bhealaí díolacháin dhírigh a uasmhéadaíonn an toradh ar infheistíocht don tsaothróir aonair. Má fhéachaimid ar leithinis na hIbéire, cuireann an Spáinn paraidím thionsclaíoch ar fáil atá bunaithe ar bharrinneachtaí scála agus ar chomhtháthú ingearach an tslabhra soláthair. Ag baint leasa as an bpríomhtháirgiúlacht ard a ráthaítear trí fheiniméin easbhrúite sna rias Galiciennes, gineann na córais tógála ar crochadh méideanna suntasacha bithmhaise, a ráthaítear a n-ionsú ní hamháin trí thomhaltas ollmhór in earnáil na bialann, ach go háirithe trí thionscal struchtúrtha stánaithe. Feidhmíonn an tionscal sin mar chobhsaitheoir teirmeach agus ama don táirge, rud a chuireann lena sheilfré agus a aistríonn an táirgeacht bharrachais go táirgí ardluacha breise, rud a chinntíonn athléimneacht eisceachtúil i bhfianaise suaiththeadh i lóistíocht na dtáirgí úra. Maidir le tíortha a bhfuil claonadh onnmhairiúcháin soiléir acu, tá an Ghréig ar cheann de na príomhionaid soláthair bithmhaise dhé bhlaoiscach don imchuach Mheánmhuirí. Ag baint leasa as na dálaí fabhracha aigéaneolaíocha i Murascaill Théarmaiké, táirgeann feirmeoireacht diúilicíní na Gréige méideanna móra a onnmhairítear go príomha i mbulc go hionaid seolta san Iodáil agus sa Spáinn, i bhfianaise an mhargaidh náisiúnta theoranta.

Tá an nuashonrú straitéiseach don earnáil seo suite san aistriú ó chur chuige atá dírithe ar onnmhairiú go dtí samhail atá bunaithe ar phróiseáil in situ, trí ionaid athlonnaíochta agus íonúcháin áitiúla a bhunú a ligeann do bhreisluach a choinneáil laistigh de theorainneacha náisiúnta. Ar deireadh, tá Éire ar thús cadhnaíochta maidir le honnmhairí nideoige, bunaithe ar ardleibhéal cáilíochta éiceolaíche a choinneáil ina huiscí cósta. Níl an táirgeadh in Éirinn, a dhéantar i saoráidí ar mhuir mhór agus sa chrios idirthaoide a bhfuil tionchar beag acu, dírithe ach go páirteach ar an margadh náisiúnta, toisc go bhfuil sé dírithe ar mhargaí amhail an Fhrainc agus an Áise, a bhuí le heaspa brúnna suntasacha antrapaigineacha agus le glacadh prótacal dian maidir le hinbhuanaitheacht chomhshaoil agus rialú fiteashláintíochta. Léiríonn breathnú ar na cúig thír sin agus ar a samhlacha oibriúcháin faoi chuimsiú rialála na hEorpa go bhfuil iomaíochas cuideachtaí dobharshaothraithe amach anseo nasctha go dlúth lena gcumas aistriú éiceolaíoch agus digiteach a dhéanamh. Chun an slabhra soláthair a dhéanamh athléimneach, beidh gá le teicneolaíochtaí inrianaitheachta ríomhaireachta a ghlacadh go córasach, bealaí dáileacháin nua a fhorbairt chun leochaileachtaí na hearnála traidisiúnta a sheachaint agus acmhainn ualaigh na n-éiceachóras a bhainistiú go hoiriúnaitheach mar fhreagairt ar aigéadú agus ar théamh na n-aigéan, rud a athródh comhlíonadh comhshaoil ó shrian rialála simplí go príomhspreagadh i dtreo margaí idirnáisiúnta ardchorrlach.

Chuir an phaindéim dlús le hathruithe suntasacha, rud a chuir díolachán díreach agus ríomhthráchtáil chun cinn, go háirithe sa Fhrainc agus san Iodáil.

Sa Spáinn, rinneadh an slabhra soláthair a atheagrú mar fhreagairt ar dhúnadh chainéal Ho.Re.Ca.

Chun na margaí sin a thuiscint, tá gá le hanailís chomhtháite ar thosca eacnamaíocha, sóisialta agus comhshaoil.

Ní mór do chuideachtaí atá ag feidhmiú i roinnt tíortha a straitéisí a chur in oiriúint do shaintréithe áitiúla, agus roghanna tomhaltóirí agus rialacháin náisiúnta á gcur san áireamh. Leis an gcur chuige sin, is féidir deiseanna fáis a thapú agus na rioscaí a bhaineann le héagobhsaíocht an mhargaidh a mhaolú.

4.1.1 Struchtúr agus dinimic na margaí náisiúnta agus idirnáisiúnta maidir le moileasc dhébhlaoscach a shaothraítear i dtíortha atá mar chuid de chuibhreannas OPTIMA a thuiscint

Is colún bunúsach de gheilleagar gorm na hEorpa é margadh na moileasc dhébhlaoscach, a chuireann **30 % le láimhdeachas iomlán dobharshaothraithe an Aontais** in 2021, ar luach thart ar **1 270 milliún euro**.

Act 1: The Macro Reality

The Opportunity

€1.27B

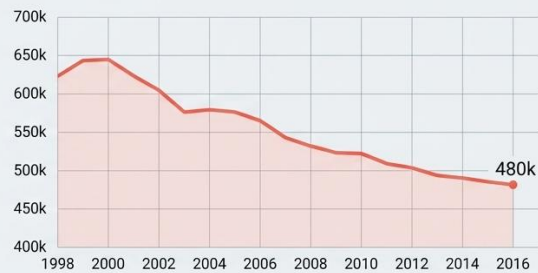
Total EU bivalve
turnover (2021).

49%

Bivalves' share of
total EU aquaculture
sales volume.

Demand is strong. Bivalves are increasingly recognized by consumers as the ideal sustainable seafood candidate, driving prices upward despite economic inflation.

The Constraint

Climate Change

Heatwaves &
ocean acidification

Biological Threats

Pathogens &
invasive predators

Structural Fragmentation

Lack of scale &
bargaining power

Fíor 24 - Macra-réaltacht earnáil dobharshaothraithe moileasc débhlascach san AE.

Is saintréith de struchtúr na hearnála seo é leitheadúlacht an-ard na micrifhiontar agus na bhfiontar beag a thugann tacaíocht mhór don fhostaíocht i bpobail chósta. Sna cúig thír a scrúdaíodh, tá samhlacha eagraíochtúla ann atá an-difriúil óna chéile: san **Iodáil agus sa Spáinn**, tá an slabhra soláthair dírithe ar chomharchumainn agus ar chuibhreannais táirgeoirí a fhéachann le cur i gcoinne **ilroinnt** na hearnála chun cumhacht níos mó caibidlíochta a fháil i gcoinne miondíoltóirí móra. Sa Spáinn, go háirithe, bainistíonn an **AOP « Mejillón de Galicia »** agus na heagraíochtaí táirgeoirí (OP) méideanna tionsclaíocha (thart ar 250 000 tona in aghaidh na bliana), i ndlúthchomhar leis an tionscal stánaithe. Cé gurb í an Iodáil an ceannaire Eorpach i dtáirgeadh na gclár, tá níos mó ilroinnte i saothrú na muile seo san Iodáil; in ainneoin go bhfuil deimhniú STFC ann don mhuile Scardovari, tá an iomaíocht inmheánach idir na micrifhiontair atá scaipthe feadh na gcóstaí an-láidir. D'fhorbair Éire samhail atá dírithe go heisiach beagnach ar onnmhairiú chuig tíortha na hÁise. Tacaíonn an rialtas agus na hinstiúidí leis an tsamhail seo agus tá sé á áirithiú acu go bhfuil beagnach gach táirge a fhágann an tír deimhniú. Níl aon táirgeadh diúilicíní in Éirinn nach bhfuil deimhnithe ag an MSC, lipéad a fuarthas maidir le diúilicíní a thógtar ar ghrinneall na farraige agus maidir leo siúd a thógtar i saoráidí spiléireachta ar an mórmhuir araon. Maidir le hoisrí, ar an lámh eile, tá na deimhnithe á ráthú ag deimhnithe náisiúnta amhail an clár náisiúnta inbhuanaitheachta **Origin Green**. Idir an dá linn, feidhmíonn an **Ghréig** mar ionad onnmhairithe (80-90% den táirgeadh) go dtí an Iodáil agus an Spáinn, ach tá struchtúr níos indibhidiúlach aici, easpa lipéid cháilíochta agus moilleanna maorlathacha i gcur i bhfeidhm chriosanna AZA (Limistéir Ainmnithe Dobharshaothraithe).

Tá dinimic na margaí seo nasctha go dlúth le tosca comhshaoil agus sláinte: cinneann **aicmiú uiscí** (aicme A, B nó C) na costais oibriúcháin, toisc go gcaithfidh moileasc ó limistéir nach bhfuil den scoth dul trí ionaid íonaithe nó athlonnaithe sula ndíoltar iad. In Éirinn, is buntáiste iomaíoch uathúil é ardchaighdeán nádúrtha an uisce, rud a éascaíonn díolachán díreach go minic. Mar sin féin, tá an **t-athrú aeráide** ag athrú na gcothromaíochtaí sin, le tonnta teasa a raibh básanna forleathana sa Mheánmhuir mar thoradh orthu in 2024 (le teochtaí 30 °C ar feadh míonna) agus teip fhiseolaíoch an bhisíse i diúilicíní. Is minic a éilítear leis na géarchéimeanna sin go **ndíolfar faoi bhun an chostais** chun an táirge a shábháil, rud a íslíonn praghsanna an mhargaidh. Ar an leibhéal idirnáisiúnta, is é an príomhdhúshlán fós an iomaíocht ó thíortha nach bhfuil san

Aontas, amhail **an tSile**, a onnmhairíonn diúilicíní chuig an Aontas ar phraghsanna an-íseal, le lipéadú míthreorach uaireanta, rud a chuireann brú ar tháirgeoirí áitiúla. Dá bhrí sin, braitheann athléimneacht earnáil na hEorpa ar a cumas an táirgeadh a éagsúlú (mar shampla, trí shaothrú oisrí a thabhairt isteach san Iodáil) agus airgead a dhéanamh as na **seirbhísí éiceachórais** a sholáthraíonn na débhlaoiscacha, amhail ceapadh carbóin agus bithscagadh uisce.

Maidir le **rialáil a bhaineann le trádáil táirgí**, rochtain ar an margadh aonair agus onnmhairí, tá siad sin á rialú ag caighdeáin dhiana sláinte Eorpacha, go háirithe ag an **“bPacáiste Sláinteachais”** (Rialacháin CE 852/2004 agus 853/2004), lena mbunaítear caighdeáin shonracha maidir le táirgí de bhunadh ainmhíoch atá ceaptha lena gcaitheamh ag an duine. Ní mór **deimhnithe sláinte comhchuibhithe** a bheith ag gabháil le gach beart moileasc dhébhlaoiscach beo atá le cur ar an margadh nó le cur ar ais sa mhuirthimpeallacht, lena ráthaítear a inrianaitheacht agus nach bhfuil aon phataiginí ná bith-thocsainí mara ann. Maidir le trádáil le tríú tíortha (lasmuigh den Aontas), forchuireann an tAontas Eorpach rialuithe oifigiúla diana tríd an gcóras **TRACES** (Córas um Rialú Trádála agus Saineolaithe), a dhéanann maoirseacht ar shreafaí allmhairiúcháin chun tabhairt isteach galar coimhthíoch nó speiceas coimhthíoch ionrach a sheachaint.

Leis na rialacháin sin, áirithítear go gcoinníonn an táirge Eorpach a shuíomh ardleibhéil, agus go dtugtar ráthaíochtaí sábháilteachta bia níos fearr ná na cinn a thugann iomaitheoirí domhanda. Tá sé ríthábhachtach tuiscint iomlán a bheith agat ar na rialacháin seo agus ar luaineachtaí praghaís, a shroicheann a mbuaicphointe le linn na laethanta saoire, go háirithe sa Fhrainc i gcás oisrí, ionas gur féidir le hoibreoirí timthriallta cur agus bainte a phleanáil ar bhealach a mhaolaíonn na rioscaí eacnamaíocha a bhaineann le séasúracht agus géarchéimeanna comhshaoil.

4.1.2 Tuiscint a fháil ar roghanna agus ar iompar tomhaltóirí maidir le táirgí atá bunaithe ar dhébhlaoiscaigh (speiceas, úire, bunús, inbhuanaitheacht)

Ar fud na hEorpa, tá tionchar ag saintréithe amhail speiceas, úire, bunús agus marthanacht ar roghanna tomhaltóirí, cé go bhfuil difríochtaí suntasacha idir na tíortha.

San **Iodáil**, tá tionchar mór ag braistintí sábháilteachta, úire agus inrianaitheachta ar roghanna tomhaltóirí. Mar gheall ar na rioscaí sláinte a d'fhéadfadh a bheith ag baint le sliogéisc dhébhlaoiscacha, tá ról bunúsach ag an muinín as deimhniúcháin agus as slabhraí soláthair. Tá suim mhéadaitheach á léiriú ag tomhaltóirí na hIodáile freisin i mbia mara inbhuanaithe deimhnithe, agus is minic a cheanglaíonn siad lipéid le hardchaighdeán agus le freagracht chomhshaoil níos mó, cé go bhfuil tionchar ag feasacht atá fós teoranta ar an éileamh.

Sa **Fhrainc** agus sa **Spáinn**, tá dlúthbhaint ag na roghanna le traidisiúin chócaireachta. Is gnách go dtugann tomhaltóirí tús áite do tháirgí úra agus áitiúla, agus is minic a thugann siad tábhacht mhór don bhunús agus don speiceas mar tháscairí cáilíochta. Léiríonn staidéir go bhfuil daoine sásta praghas níos airde a íoc ar bhia mara úr a bhfuil lipéid inbhuanaitheachta air, cé go bhféadfadh fadhbanna trédhearcachta, go háirithe i gcás táirgí próiseáilte, muinín a laghdú agus cinntí eolasacha a theorannú.

In **Éirinn**, tá an t-éileamh ar dhé bhlaoscach níos ísle go coibhneasta agus tá tionchar níos mó ag áisiúlacht agus praghas air. Is gnách go dtugann tomhaltóirí tús áite do tháirgí muirí próiseáilte nó réidh le cócaráil, rud a léiríonn nósanna tomhaltais atá difriúil le nósanna tomhaltais na dtíortha Meánmhara.

Sa **Ghréig**, léiríonn iompar tomhaltóirí traidisiún láidir cósta agus difríochtaí réigiúnacha.

Tá úire agus bunús áitiúil ríthábhachtach maidir le cinntí ceannaigh, agus is minic a thacaíonn slabhraí soláthair gearra agus nósanna tomhaltais séasúracha leo. Tá ról tábhachtach ag nósanna cultúrtha maidir le héileamh a mhúnlú.

Sna cúig thír, tá inbhuanaitheacht agus inrianaitheacht ag éirí níos tábhachtaí agus níos tábhachtaí agus rogha á déanamh. Is féidir le lipéid éiceolaíocha agus deimhnithe muinín a mhéadú agus idirdhealú a chur chun cinn ar an margadh, ach tá bearnaí eolais fós ann, rud a léiríonn go bhfuil gá le straitéisí cumarsáide níos soiléire. Go ginearálta, léiríonn iompar tomhaltóirí ar mhargaí na ndéileogán meascán meascán de thréithe intreacha an táirge (amhail úire agus speiceas) agus tosca seachtracha (amhail tionscnamh, deimhniú agus inbhuanaitheacht), rud a éilíonn cuir chuige mhargaíochta atá oiriúnaithe do na comhthéacsanna náisiúnta éagsúla.

4.1.3 Ról na straitéisí margaíochta (branda, inrianaitheacht, lipéad éiceolaíoch) a thuiscint maidir le táirgí dhé bhlaosc a chur chun cinn

I margadh domhanda táirgí mara atá ag éirí níos iomaíche agus níos ilroinnte, teastaíonn cur chuige straitéiseach sofaisticiúil chun moileasc dhébhlaoscacha saothraithe a mhargú. Cé go n-athraíonn na comhthéacsanna táirgartha go mór ó thír go chéile, tagann na straitéisí margaíochta a ghlactar sna príomhthíortha Eorpacha le chéile i dtreo trí mhacrastrópíoc fhíor-riachtanacha :

- an táirge a chur chun cinn agus a fheabhsú,
- difreáil ón iomaíocht
- caidreamh láidir muiníne a chothú leis an tomhaltóir deiridh.

Is é an scéal faoin gcríoch agus cáilíochtaí na moileasc dhébhlaoscach, chomh maith le cruthú brandaí láidre, an chéad cholún chun cáil an táirge saothraithe a athrú ó tháirge ar chaighdeán íseal go táirge a bhfuil breisluach mór ag baint leis. Tá an Fhrainc ar thús cadhnaíochta sa réimse seo, go háirithe in earnáil an oisrígh. Trí úsáid chliste a bhaint as an scéal réigiúnach, cuireann na brandaí béim ar shaintréithe sonracha na n-umar aibithe, rud a chruthaíonn táirgí atá inaitheanta ar fud an domhain. Go ginearálta, tá gach tír ag díriú ar tháirgí a bhfuil branda beacht, inrianaitheacht iontaofa agus chruthaithe, tástálacha cáilíochta agus tionchar íseal ar an gcomhshaol ag baint leo.

I gcomhthéacs na hIodáile, ar an lámh eile, tá an earnáil á brú i dtreo an chomhbhailithe mar gheall ar ilroinnt na táirgeachta, agus tá spéis mhéadaitheach agus thairbheach á léiriú i mbrandaí comhchoiteanna agus i dtásca geografacha a aithnítear ar leibhéal na hEorpa, amhail STFCanna agus TGFCanna, ach freisin i gcruthú go leor brandaí réigiúnacha a bhaineann le táirgeadh ar scála beag, a thugann ainm ar an táirge, chun é a dhíol ar bhealach níos fearr, agus é á shaintréithriú ar an leibhéal réigiúnach. C'est ainsi qu'ont vu le jour la Cozza Romagnola (consortium de producteurs d'Émilie-Romagne), l'Ostrica di Cervia, l'Ostrica la Perla di Goro et la Cozza Selvaggia di Ravenna, récoltées sur les substrats durs des plateformes gazières de l'Adriatique.

Léiríonn na haitheantais sin conas is féidir leis an nasc leis an traidisiún áitiúil feabhas a chur ar an dearcadh maidir le cáilíocht an táirge, é a chosaint ar aithrisí agus suíomh níos fearr a áirithiú dó ar an margadh náisiúnta. Tá an Spáinn suntasach mar gheall ar a cur chuige an-chomhtháite ina gcomhcheanglaítear an branda cuideachta agus an bród réigiúnach, le samplaí den scoth amhail Mejillón de Galicia, agus baineann sí leas freisin go cliste as an earnáil stánaithe chun diúilicíní a chur chun cinn mar speisialtacht ghastranómach, rud a leathnaíonn na féidearthachtaí tomhaltais. Mar thír a bhfuil éileamh intíre teoranta inti, dhírigh Éire a margaíocht go heisiach beagnach ar onnmhairiú, ag díriú ar chur chun cinn íonacht chomhshaoil chóstaí an Atlantaigh agus ar ardchaighdeán.

A bhuí le cláir náisiúnta inbhuanaitheachta, tá rath ar dhiúil na n-débhlaoscach Éireannach ar na margaí idirnáisiúnta mar tháirgí den scoth nach bhfuil éillithe. Cé go ndíríodh sa Ghréig go stairiúil níos mó ar mhéideanna móra onnmhairiúcháin, tá sí ag dul trí thréimhse aistrithe ina bhfuil sé mar aidhm ag straitéisí íomhá an táirge a nuachóiriú, trí é a nascadh le buntáistí sláinte a bhaineann le réim bia na Meánmhara agus trí bhéim níos mó a chur ar chleachtais saothraithe inbhuanaithe.

Chomh maith leis an bhféiniúlacht chríche, ní gné roghnach í an inrianaitheacht a thuilleadh, ach tá sí fíor-riachtanach chun rochtain a fháil ar an margadh. Mar gheall ar chineál an chothaithe trí scagadh a dhéanann na díleacáin dhébhlaoscacha, tá tomhaltóirí thar a bheith íogair maidir le ceisteanna a bhaineann le sláinteachas an uisce agus le sábháilteacht bia.

Le glacadh ardteicneolaíochtaí digiteacha, amhail cóid idirghníomhacha nó córais atá bunaithe ar an mblocshlabhra, is féidir faisnéis mhionsonraithe a sholáthar i bhfíor-am anois, rud a chuireann ar chumas an tomhaltóra an bhá bheacht ónar tháinig an táirge a fháil amach, chomh maith le paraiméadair cháilíochta an uisce agus stair an táirgeora.

Tá tíortha amhail an Fhrainc agus Éire ar thús cadhnaíochta maidir le nuálaíocht sa réimse seo, ag baint úsáid as inrianaitheacht mar luamhán margaíochta fíor chun muinín na gcustaiméirí a thabhairt dóibh agus iad a choinneáil, agus i gcás ina bhfuil cás amháin de bhreiteacht mar thoradh ar ithe moileasc, dúnfar láithreach slabhraí táirgthe iomlána ón mbá, ón lagún nó ón gcric sin go sonrach.

Tá dlúthbhaint ag an lipéad éiceolaíoch leis sin agus tá tábhacht ríthábhachtach ag baint leis mar thosca cinntitheach rogha, go háirithe ar mhargaí aibí i dTuaisceart na hEorpa agus i measc na ngrúpaí déimeagrafacha is óige. Cé go bhfuil tionchar an-bheag ag dobharshaothrú na ndébhlaoscach ar an gcomhshaol, ós rud é nach dteastaíonn beatha ainmhithe uaidh agus go ngabhann sé carbón, ní mór an buntáiste iomaíoch sin a dheimhniú agus a chur in iúl go héifeachtach. Tá tionchar dearfach ag glacadh deimhniúchán dian tríú páirtí ar chinntí ceannaigh, ach tá sé riachtanach go mbeidh siad inchreidte agus go mbeidh an pobal ábalta iad a thuiscint go héasca chun an riosca a bhaineann le “glas-snasú” a sheachaint.

Ionas go mbeidh na straitéisí seo go léir fíoréifeachtach, ní féidir leo feidhmiú ina n-aonar, ach ní mór iad a chumasc in éiceachóras cumarsáide comhtháite atá oiriúnaithe ó thaobh cultúir de do gach spriocmhargadh. Tá úsáid roghnaitheach na meán sóisialta riachtanach chun íomhá an táirge a nuachóiriú agus chun obair na ndobharshaothraithe a thaispeáint, rud a thugann aghaidh dhaonna don bhranda.

Ag an am céanna, cuidíonn feachtais oideachais le bacainní ceannaigh a bhaint don tomhaltas baile trí oiliúint a chur ar thomhaltóirí conas an táirge a láimhseáil agus a ullmhú. Ar deireadh, tá sé deimhnithe go bhfuil comhoibriú leis an earnáil bia agus tacaíocht ó chócairí ina n-uirlisí an-chumhachtacha: feidhmíonn an earnáil bia mar thaispeántas barr feabhais atá in ann oideachas a chur ar bhlas an phobail agus clú láithreach a thabhairt do mhoileasc dhébhlaoscach saothraithe, rud a neartaíonn iomaíochas na hearnála agus a thugann na huirlisí riachtanacha di chun dul i ngleic go rathúil le dúshláin mhargadh domhanda atá ag éirí níos éilimh i gcónaí.

4.1.4 Modèles d'amélioration économique et outils de rémunération des services écosystémiques (Paielements pour services écosystémiques - PSE)

Tá aitheantas do na seirbhísí éiceachórais a sholáthraíonn moileasc dhébhlaoscach saothraithe ag éirí níos tábhachtaí san Eoraip agus ar fud an domhain.

Cuireann na horgánaigh sin go mór le scagadh uisce na farraige agus le deireadh a chur le barraíocht an ualaigh orgánaigh, le méadú na bithéagsúlachta agus le ceangal CO₂, rud a ghineann tairbhí a théann níos faide ná luach tráchtála an táirge.

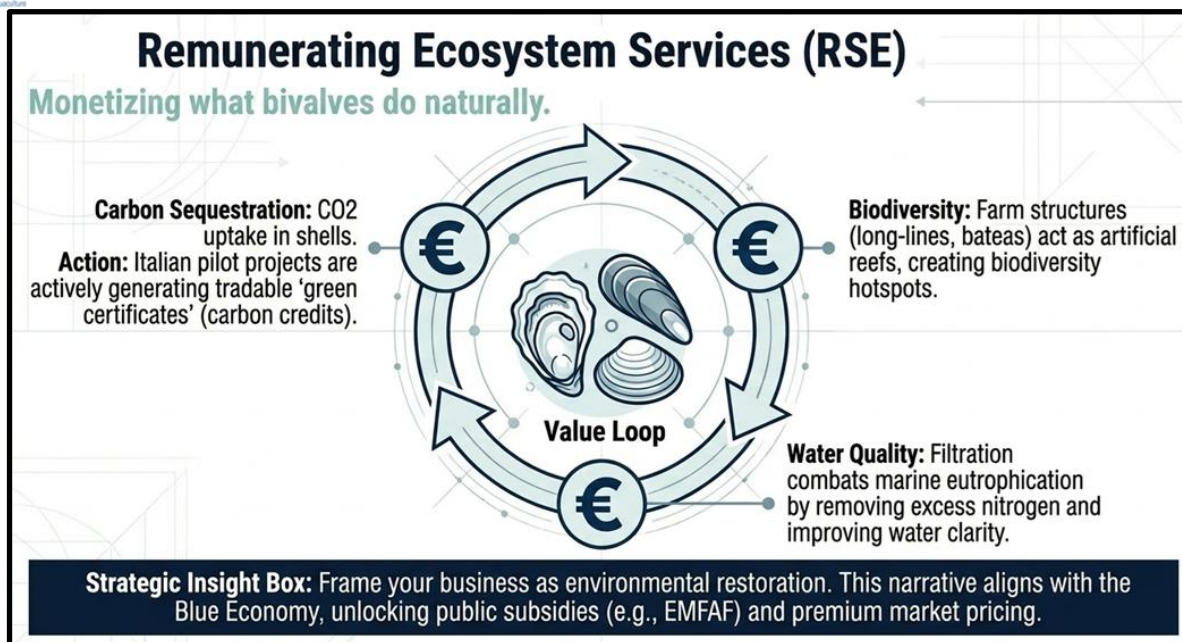
In **Éirinn**, áit a bhfuil na dálaí comhshaoil thar a bheith fabhrach agus áit a bhfuil an earnáil níos forbartha cheana féin ó thaobh na teicneolaíochta de, tá tionscnaimh á bhforbairt chun na seirbhísí sin a chur chun cinn trí dheimhnithe agus trí threoirthionscadail.

Sa **Fhrainc**, tá an comhtháthú idir an dobharshaothrú, an tsláinte phoiblí, an taighde eolaíoch agus an bhainistíocht chomhshaoil níos forbartha, agus tá an comhoibriú idir táirgeoirí agus údarais phoiblí ag éirí níos coitianta. Níl an fheasacht sin ann fós i measc na ndobharshaothraithe san **Iodáil**, sa **Spáinn** agus sa **Ghréig**, agus níl an t-ábhar sin á phlé go forleathan go fóill ná ní mheastar go bhfuil sé ríthábhachtach, ach amháin ag na príomheagraíochtaí eolaíochta san earnáil.

Tá na híocaíochtaí as seirbhísí éiceachórais (PSE) a chuirtear i bhfeidhm ar shaothrú moileasc dhébhlaoiscach ar cheann de na teorainneacha is suimiúla agus is casta don dobharshaothrú comhaimseartha san Aontas Eorpach, toisc go bhfuil siad ina bhfíor-athrú paraidíme a aistríonn an dobharshaothróir ó stádas mar tháirgeoir simplí bia go stádas mar chaomhnóir gníomhach ar an timpeallacht chósta.

Osclaíonn an fheasacht sin an bealach do dheis mhór na nÍocaíochtaí as Seirbhísí Éiceachórais, is é sin, an deis na tairbhí sin a aithint agus luach saothair eacnamaíoch a thabhairt ina leith, rud a chruthaíonn foinse ioncaim chomhlántach agus éagsúlaithe do ghnóilachtaí dobharshaothraithe. Ní hamháin go bhféadfadh an córas seo cleachtais bhainistíochta níos fearr fós a spreagadh, ach d'fhéadfadh sé feabhas suntasach a chur ar an dearcadh atá ag an bpobal ar an earnáil, a bhíonn bainteach go minic go héagórach le tionchair dhiúltacha cineálacha eile dobharshaothraithe diansaothraithe. Mar sin féin, tá dúshláin mhóra ag baint leis an aistriú ón teoiric go dtí an cleachtas.

Ina theannta sin, mar shampla, tá ceist na ceapadh carbóin i measc na ndébhealbh fós ina hábhar díospóireachta acadúla, toisc go scaoiltear dé-ocsaíd charbóin go sealadach mar thoradh ar an bpróiseas cailcithe chun an sliogán a chruthú, rud a fhágann go bhfuil sé deacair an glan-iarmhéid a dheimhniú. Outre ces incertitudes scientifiques, il existe d'importants obstacles bureaucratiques et économiques : les coûts de mise en place des systèmes de suivi, de notification et de vérification (les coûts de transaction) risquent d'être si élevés qu'ils annulent le bénéfice économique de la subvention elle-même, excluant de facto les petits producteurs qui constituent l'épine dorsale du secteur en Europe.

Fíor 25 - An féidir airgead a bhaint as seirbhísí éiceachórais?

Ceist bhunúsach eile is ea an margadh a chruthú agus sásraí trédhearcacha luach saothair a shainiú: cé a chaithfidh íoc as na seirbhísí sin? Bien qu'une intervention publique puisse être envisagée par le biais de fonds de l'UE, un système véritablement évolutif et durable nécessiterait la participation de capitaux privés, peut-être par le biais de marchés volontaires de crédits d'azote ou de carbone, qui nécessitent toutefois des cadres réglementaires clairs, normalisés et reconnus, lesquels en sont encore à un stade purement embryonnaire en Europe. Ar deireadh, tá ceist ann maidir le prionsabal na "breisióchta", ceanglas lárnach i roinnt mhaith samhlacha PSE: chun an íocaíocht a chosaint, éilítear go ginearálta leis na rialacháin go gcruthaítear go bhfuil an tseirbhís éiceachórais ina bhreis ar an status quo agus nach gcuirfí ar fáil í gan an dreasacht airgeadais, coincheap atá an-deacair a chur i bhfeidhm agus a fháil aitheanta ag feirmeacha a d'fhéadfadh a bheith ag feidhmiú le blianta fada. Dá bhrí sin, cé go bhfuil spéis i PES ag fás gan dabht i ngach tír Eorpach mar uirlis chun forbairt eacnamaíoch agus caomhnú a réiteach, beidh gá le hiarracht chomhpháirteach ollmhór chun é a chur i bhfeidhm go forleathan agus go héifeachtach. Beidh taighdeoirí ag soláthar sonraí dochloíte, reachtóirí ag luasghéarú agus ag comhchuibhiú margaí creidmheasa comhshaoil, agus oibreoirí poiblí agus príobháideacha ag obair le chéile chun córas cothrom agus inrochtana a thógáil a thabharfaidh luach saothair inláimhsithe dóibh siúd a ghineann fíorluach don éiceachóras.

I measc uirlisí eile chun na creidmheasanna seo a luacháil tá deimhnithe comhshaoil, margaí deonacha, agus comhpháirtíochtaí poiblí-príobháideacha.

Is féidir leis na samhlacha sin cabhrú le hioncam na n-oibreoirí a éagsúlú agus inbhuanaitheacht a chur chun cinn.

4.2 Eolas ar riachtanais lipéadaithe, inrianaitheachta agus deimhniúcháin le haghaidh rochtana ar an margadh

Tá eolas ar cheanglais lipéadaithe, inrianaitheachta agus deimhniúcháin riachtanach chun rochtain a fháil ar mhargaí moileasc débhlascach na hEorpa.

San **Iodáil**, sa **Fhrainc**, sa **Spáinn**, sa **Ghréig** agus in **Éirinn**, tá na ceanglais sin comhchuibhithe ar leibhéal an Aontais, ach d'fhéadfadh a gcur i bhfeidhm a bheith éagsúil de réir na saintréithe náisiúnta agus na straitéisí margaíochta. Ní mór faisnéis riachtanach a sholáthar ar lipéadú moileasc débhlascach, amhail an speiceas, an bunús geografach, an limistéar táirgthe, an modh táirgthe (feirmeoireacht nó iascaireacht) agus an dáta pacáistíochta.

Is ceanglas éigeantach é an inrianaitheacht feadh an tslabhra soláthair ar fad agus is féidir gach céim a rialú leis, ón táirgeadh go dtí an dáileadh. Tá córais fhorbartha, amhail ardáin dhigiteacha agus an blocshlabhra, ag éirí níos forleithne, go háirithe in Éirinn agus sa Fhrainc, áit a bhfuil ardchaighdeán trédhearcachta ag teastáil le haghaidh onnmhairí.

Is uirlisí níos tábhachtaí i gcónaí iad deimhnithe, go háirithe na cinn a bhaineann le hinbhuanaitheacht agus le táirgeadh orgánach, chun rochtain a fháil ar na deighleoga margaidh is brabúsaí.

Go ginearálta, is príomhthoisce ratha ar mhargadh na hEorpa é an cumas na ceanglais sin a thuiscint agus a chur i bhfeidhm, toisc go gcuireann sé ar chumas na bhfiontar cáilíocht, sábháilteacht agus inbhuanaitheacht a áirithiú.

4.2.1 Eolas a bheith agat ar na cineálacha is coitianta de lipéid cháilíochta a bhaineann le moileasc dhébhlascach san Eoraip

San Eoraip, is uirlisí bunúsacha iad na lipéid a bhaineann le moileasc dhébhlascach chun táirgí a chur chun cinn agus a idirdhealú ar an margadh. Sna cúig thír a ndearnadh anailís orthu, tá cineálacha éagsúla lipéad ann, go háirithe ainmniúcháin tionscnaimh, tásca geografacha, lipéid chomhchoiteanna agus deimhnithe cáilíochta.

Sa **Fhrainc**, tá forbairt an-mhaith déanta ar ainmniúcháin tionscnaimh agus ar lipéid réigiúnacha, go háirithe maidir le hoisrí. Cuireann na lipéid sin nasc láidir leis an gcríoch in iúl agus ráthaíonn siad ardchaighdeán cháilíochta. Cé nach bhfuil siad aitheanta ná aitheanta ar leibhéal na hEorpa, is gealltanais sábháilteachta agus iontaofachta iad don tomhaltóir Francach. Tá an scéal mar an gcéanna in Éirinn, áit a bhfuil go leor táirgí deimhnithe ag lipéid náisiúnta nach bhfuil ar eolas ar an margadh idirnáisiúnta. Mar sin féin, ar an mbealach céanna, ghlac earnáil táirgthe na hÉireann le lipéid idirnáisiúnta freisin, amhail an MSC, mar gheall ar an tábhacht mhór a bhaineann leis an earnáil onnmhairiúcháin agus chun cáilíocht agus sábháilteacht an táirge a chur in iúl do thomhaltóirí i dtíortha eile freisin.

San **Iodáil**, tá lipéid AOP agus IGP á n-úsáid níos mó agus níos mó san earnáil bia mara freisin, cé go bhfuil a n-úsáid fós teoranta i gcomparáid le hearnálacha agraibhia eile. Tá an lipéad BIO an-fhorleathan, go páirteach toisc nach bhfuil sé róchasta d'oibreoirí do bharshaothraithe cloí leis na caighdeáin a fhorchuirtear leis an deimhniúchán orgánach, toisc nach bhfuil bia-áiseanna nó antaibheathaigh le cur leis chun na ndéileálaithe a thógáil.

Úsáideann an **Spáinn** ainmniúcháin tionscnaimh faoi chosaint (AOP) go héifeachtach chun diúilicíní na Gailíse a chur chun cinn, agus maidir le diúilicíní Valence, tá an mharc “Clóchina de Valencia” ann, lipéad comhchoiteann cláraithe arna bhainistiú ag Agrupación de Clochineros de Valencia y Sagunto. Leis an lipéad, ráthaítear go ndéantar na *moileas a thógáil go heisiach sna 22 páirc diúilicíní* i gcalafoirt Valence agus Sagunto.

Sa **Ghréig**, níl na lipéid chomh forbartha céanna, ach tá suim níos mó á léiriú in uirlisí cur chun cinn réigiúnacha agus i lipéid idirnáisint, i bhfianaise an mhian mhór atá ann an táirge saothraithe a onnmhairiú. Is leibhéal breise difreála iad na deimhnithe cáilíochta agus inbhuanaitheachta.

In **Éirinn** agus sa **Fhrainc**, is gnách go mbíonn na lipéid sin mar chuid de na straitéisí margaíochta, ach i dtíortha eile, tá siad fós á bhforbairt.

Tá eolas faoi na huirlisí sin riachtanach do chuideachtaí ar mian leo a bheith iomaíoch ar mhargaí an Aontais agus ar mhargaí idirnáisiúnta, toisc go gcuireann sé ar a gcumas luach an táirge a chur in iúl go héifeachtach agus freastal ar ionchais na dtomhaltóirí, mar a fheicimid sa chéad chuid eile.

4.2.2 Measúnú ar thionchar scéimeanna deimhniúcháin inbhuanaitheachta (MSC, ASC, lipéad éici) ar dhearcadh tomhaltóirí agus ar luach margaidh

Tá ról níos tábhachtaí ag na deimhnithe inbhuanaitheachta, amhail MSC, ASC agus lipéid éiceolaíocha, ar mhargaí na moileasc dhébhlascach. Tá tionchar suntasach ag na córais deimhniúcháin sin ar dhearcadh na dtomhaltóirí agus ar luach margaidh na dtáirgí.

Sa **Fhrainc** agus in **Éirinn**, tá tomhaltóirí an-eolach ar an inbhuanaitheacht agus tá na deimhnithe ina bpríomhthoisic i gcinntí ceannaigh. Sna tíortha sin, is féidir le táirgí deimhnithe rochtain a fháil ar mhargaí ardleibhéil.

Fíor 26 - Cineál deimhnithe idirnáisiúnta: teorainneacha agus réitigh

San **Iodáil** agus sa **Spáinn**, tá an fheasacht ag méadú, go háirithe i measc na dtomhaltóirí is óige agus is teicneafíle. Sa **Ghréig**, tá an acmhainneacht ard, ach tá an t-éileamh náisiúnta fós teoranta.

Tá ábharthacht ar leith ag baint le deimhnithe orgánacha maidir le moileasc dhébhlascach, toisc go saothraítear na táirgí sin cheana féin ar bhealach nádúrtha agus inbhuanaithe. Mar sin féin, is féidir na tréithe sin a chur ar bhonn foirmiúil agus a chur in iúl go héifeachtach don tomhaltóir leis an deimhniú, tomhaltóir a chaithfeadh, murach sin, eolas a bheith aige ar an modh tógála agus ar a shaintréithe chun cáilíochtaí an táirge a thuiscint.

Ó thaobh an gheilleagair de, tá costais bhreise i gceist le glacadh le deimhniúcháin, ach d'fhéadfadh buntáistí a bheith ag baint leo ó thaobh rochtain ar mhargaí nua agus méadú ar luach an táirge. Il est également important de tenir compte du risque de « greenwashing » et de la nécessité de garantir la crédibilité des certifications. Tá níos mó trédhearcachta agus infhíoraítheachta á lorg ag tomhaltóirí.

4.3 An cumas deiseanna nua margaidh agus táirge a aithint agus leas a bhaint astu chun athléimneacht na bhfiontar a mhéadú

Ní luamhán fáis amháin a thuilleadh an cumas deiseanna nua margaidh agus táirgí a aithint, a anailísiú agus a fhorbairt, ach riachtanas ríthábhachtach chun athléimneacht cuideachtaí san earnáil moileasc débhlascach a chinntiú. I dtimpeallacht dhomhanda atá ag éirí níos éagobhsaí de réir a chéile, a bhfuil an macra-eacnamaíocht, éifeachtaí díreacha an athraithe aeráide agus athrú tapa ar nósanna bia ina sainghnéithe di, ní mór do chuideachtaí samhlacha gnó statacha a thréigean. Sna cúig thír thagartha Eorpacha (an Fhrainc, an Iodáil, an Spáinn, Éire agus an Ghréig), léirítear an gá sin i straitéisí éagsúlaithe, ach tá siad aontaithe ag an gcuspóir an spleáchas ar bhealach díolacháin amháin nó ar tháirge úr neamhphróiseáilte amháin a laghdú.

Tá na deiseanna fáis le fáil i ndeighleoga ard-bhreislúacha (orgánach, orgánach deimhnithe, brandaí cosanta) a thairgeann corrlaigh i bhfad níos airde, cé gur nideoga iad uaireanta, agus a choinníonn cliant níos lú íogaire i leith luaineachtaí praghsanna. Tá nuálaíocht theicneolaíoch ag gabháil leis sin, rud a éascaíonn dlús a chur leis na próisis táirgthe agus formáidí a chruthú atá in ann freagairt don ghá atá ag méadú maidir le "háisiúlacht" (áisiúlacht agus coigilt ama). Sa chomhthéacs casta seo, is iad na fíorbhunataistí iomaíocha do na gníomhaithe do bharshaothraithe ná scileanna fiontraíochta, cultúr digiteach agus luas oiriúnaithe.

4.3.1 Sainiú na nideog margaidh fhéideartha (táirgeadh dhéileogáin bhithleacha dheimhnithe, a thagann ó fheirmeoireacht orgánach nó ó bhranda áitiúil)

Is deis straitéiseach luachmhar iad na nideoga margaidh do chuideachtaí ar mian leo éalú ó loighic na hiomaíochta praghsanna, atá tipiciúil do tháirgí bunúsacha. Tá na deighleoga sin bunaithe ar chur chun cinn tréithe sonracha a bhfuil an-tóir ag an tomhaltóir nua-aimseartha orthu: inbhuanaitheacht dheimhnithe, ráthaíocht tionscnaimh, modhanna saothraithe nádúrtha agus scéal áitiúil.

An Fhrainc : Tá an earnáil faoi cheannas ag cur chuige an “onnmhairithe ardleibhéil”, go háirithe i saothrú oisrí. Baineann na feirmeacha tairbhe as an gcoincheap “*merroir*” (coibhéis mhuirí an *terroir* talmhaíochta), trí bhéim a chur ar shaintréithe ar leith na n-umar aibithe (amhail na “*claires*”). Ní hamháin go ndíoltar an táirge mar bhia, ach mar eispéireas sómasach gastranómach, le tacaíocht ó bhrandaí seanbhunaithe agus inaitheanta.

Éire: ag baint leasa as íonacht bhraithe a huiscí Atlantaigh, díríonn Éire go mór ar tháirgí orgánacha deimhnithe (amhail caighdeán MSC) agus ar do bharshaothrú orgánach. Deimhníonn tionscnaimh náisiúnta amhail *Origin Green* inbhuanaitheacht an tslabhra soláthair, ar coinníoll riachtanach é anois chun rochtain a fháil ar mhargaí ardleibhéil i dTuaisceart na hEorpa agus san Áise.

An Iodáil agus an Spáinn : sna tíortha sin, is é an straitéis bhuaiteach do tháirgí nideoige ainmniúcháin tionscnaimh (AOP agus IGP) agus comhbhrandaí réigiúnacha. Léiríonn samplaí amhail *Cozza di Scardovari* AOP nó *Mejillón de Galicia* AOP go bhfuil an deimhniú oifigiúil ar an nasc idir an táirge, an traidisiún agus an críoch ina uirlis an-chumhachtach chun é féin a idirdhealú ó iomaíocht eachtrach ar phraghas íseal agus chun praghas níos airde a chosaint.

An Ghréig : cé gur margadh é a bhí dírithe go stairiúil ar mhór-mhéideanna táirgí neamh-idirdhealaithe, tá an Ghréig ag tosú ag iniúchadh na nideog sin, ag baint leasa as meallacht idirnáisiúnta aiste bia na Meánmhara agus ag dul i dtreo deimhnithe inbhuanaitheachta chun luach braite a cuid onnmhairí a mhéadú.

Chun na margaí sin a threá, ní mór d'fhiontraithe a meon a athrú : ní mór infheistíocht a dhéanamh in anailís dhomhain ar threochtaí socheolaíocha (amhail an aird a thugtar ar an tsláinte agus ar an gcomhshaol), oiriúnú do na caighdeáin dhiana táirgthe a éilítear leis na deimhnithe agus, thar aon rud eile, a bheith in ann luach intreach an mhoileasca a chur in iúl ar bhealach trédhearcach agus tarraingteach.

4.3.2 Tuiscint a fháil ar na deiseanna a bhaineann le héagsúlú margaidh agus nuálaíocht theicneolaíoch

Chun rioscaí tráchtála a mhaolú, ní mór do chuideachtaí dobharshaothraithe cur chuige déach éagsúlaithe a ghlacadh: ar thaobh amháin, éagsúlú geografach agus éagsúlú bealaí (margaí) agus, ar an taobh eile, éagsúlú an tsoláthair (táirgí).

Éagsúlú táirgí (nuálaíocht táirgí agus próiseas): san Iodáil agus sa Spáinn, tá treocht láidir ann i dtreo táirgí próiseáilte. Mar fhreagairt ar an éileamh náisiúnta ar “áisiúlacht”, tá cuideachtaí ag forbairt raonta moileasc pasteuraithe, atá pacáistithe faoi atmaisféar cosanta (MAP), moileasc reoite i leath-sliogáin nó moileasc atá mar chuid de bhéilí réamhullmhaithe. Ina theannta sin, sa Spáinn, déanann an earnáil *stánaithe* (iasc stánaithe ardchaighdeáin) táirge meatach a athrú, má ghabhtar an iomarca de, a chaithfear a dhiúscairt tar éis cúpla lá, ina tháirge fadtéarmach a bhfuil breisluach an-ard ag baint leis. Léirítear nuálaíocht próisis freisin trí theicneolaíochtaí nua íonúcháin, meaisíní sórtála optúla agus pacáistíocht inbhuanaithe (mar shampla, líontáin inmhúirínithe) a ghlacadh, rud a fheabhsaíonn an cháilíocht agus a laghdaíonn an tionchar ar an gcomhshaol.

Éagsúlú an mhargaidh (geografach agus bealaí): má bhíonn an gnólacht ag brath ar cheannaitheoir amháin nó ar thír amháin, beidh sé i mbaol mór. In Éirinn, is samhail ratha cruthaithe é an éagsúlú geografach: i bhfianaise an éilimh ísil náisiúnta ar dhéischilligh úra, tá líonraí láidre tráchtála cruthaithe ag cuideachtaí leis an bhFrainc, leis an Áise agus leis na Stáit Aontaithe. Tá difreáil na mbealaí díolacháin (trí chothromaíocht a bhaint amach idir soláthar do mhór-dháileadh, don earnáil óstáin agus bia agus don díolachán díreach) ríthábhachtach freisin chun géarchéimeanna a d'fhéadfadh dul i bhfeidhm ar earnáil amháin a mhaolú, mar a léiríodh le linn na n-éigeandálaí sláinte domhanda le déanaí.

4.3.3 Léirigh an cumas uirlisí digiteacha agus ardáin ríomhthráchtála a úsáid chun teacht ar chustaiméirí nua

Ní leis na hearnálacha teicneolaíochta amháin a bhaineann an t-aistriú digiteach a thuilleadh, ach tá sé ag athrú rialacha na trádála sa dobharshaothrú traidisiúnta freisin, ag cur uirlisí gan fasach ar fáil chun idirghabhálaithe a bhaint den slabhra soláthair agus caidreamh díreach a chruthú le tomhaltóirí.

Ríomhthráchtáil (B2C agus B2B): sa Fhrainc agus san Iodáil, tá fás suntasach ag teacht ar ardáin ríomhthráchtála, rud a ligeann do tháirgeoirí oisrí úra nó táirgí próiseáilte díol go díreach leis an tomhaltóir deiridh (Díreach chuig an Tomhaltóir), rud a chinntíonn an slabhra fuar agus a chaomhnú na corrlaigh a leithdháileadh roimhe seo ar idirghabhálaithe. In Éirinn, úsáidtear bonneagar digiteach go forleathan san earnáil B2B (Gnólacht go Gnólacht) chun orduithe idirnáisiúnta casta a bhainistiú agus naisc a bhunú le hallmháireoirí eachtracha. Sa Spáinn agus sa Ghréig, tá glacadh le ríomhthráchtáil dhíreach ag luasghéarú, á thiomáint ag an gcuardach ar bhealaí díolacháin nua.

Fíor 27 - An réiteach díolacháin dhíricht ag baint úsáide as líonraí sóisialta gan idirghabhálaithe

Inrianaitheacht dhigiteach agus slándáil : tá uirlisí amhail cóid QR a chuirtear ar phacáistíocht nó cláir atá bunaithe ar theicneolaíocht blockchain ina luamháin mhargaíochta iontacha anois. Cuireann siad ar chumas an cheannaitheora an bhá bheacht tionscnaimh, an dáta bailithe agus torthaí na n-anailísí uisce a fheiceáil, rud a thugann ráthaíocht chinntitheach maidir le saincheisteanna (a bhíonn ríthábhachtach go minic i gcás na ndéileálacha) a bhaineann le sábháilteacht bia agus rialú bitheatocsainí.

Líonraí sóisialta agus "scéalaíocht": tá ardáin ar nós Instagram, LinkedIn nó TikTok riachtanach chun íomhá na hearnála a nuachóiriú. Úsáideann na príomhchuideachtaí iad, ní hamháin chun an obair chrua agus áilleacht na dtimpeallachtaí saothraithe a thaispeáint (tríd an mbranda a dhaonnú), ach freisin chun críocha oideachais : briseann na ranganna teagaisc ar conas oisre a oscailt nó diúilicíní a ullmhú bac an easpa taithí don tomhaltóir baile, rud a spreagann an ceannach.

Is é comhtháthú struchtúrach na dteicneolaíochtaí digiteacha seo sa tsamhail ghnó anois an coinníoll bhunúsach chun an bonn custaiméirí a leathnú, éifeachtúlacht lóistíochta a bharrfheabhsú agus iomaíochas fadtéarmach a chinntiú ar an margadh domhanda.